

Функціонування і розвиток механізмів державного управління
УДК 351.85.072:338.48

Тимошенко Тетяна Олександрівна

*аспірант кафедри соціальної і гуманітарної політики
Національної академії державного управління при Президентові України*

Тимошенко Татьяна Александровна

*аспирантка кафедры социальной и гуманитарной политики
Национальной академии государственного управления
при Президенте Украины*

Tymoshenko Tetiana

*Postgraduate of Department of Social and Humanitarian Policy of
National Academy for public administration under the President of Ukraine*

**НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ НА ЗАСАДАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО
ПАРТНЕРСТВА**

**НАПРАВЛЕНИЯ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПУБЛИЧНОГО
УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ ТУРИЗМА НА ОСНОВАХ
ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА**

**WAYS TO IMPROVE PUBLIC MANAGEMENT OF TOURISM
DEVELOPMENT ON THE BASIS OF PUBLIC-PRIVATE
PARTNERSHIP**

Анотація. У статті розкриваються пріоритетні напрями удосконалення публічного управління розвитком туризму. Обґрунтовано потребу впровадження новітніх інструментів державного управління, серед яких особливу увагу приділено вивченню можливостей використання механізму державно-приватного партнерства. Проаналізовано особливості застосування інструменту діалогу між представниками державного та приватного секторів в управлінні галуззю туризму України

при її реформуванні. Доведено необхідність вивчення кращих міжнародних практик налагодження ефективних комунікацій між публічним та приватним партнерами в процесі інвестування коштів в розбудову туристичної інфраструктури. Здійснено оцінку можливостей імплементації кращого міжнародного досвіду використання інструментів державно-приватного партнерства в Україні. А також приділено увагу розробці рекомендацій щодо удосконалення системи управління галуззю туризму України, у тому числі, через використання непрямих інструментів впливу і стимулювання розвитку галузі.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, туристична послуга, туристичні продукти, державне управління галуззю туризму, сталий розвиток туризму.

Анотація. В статье раскрываются приоритетные направления усовершенствования публичного управления развитием туризма. Обоснована необходимость внедрения новейших инструментов государственного управления, среди которых особое внимание уделено изучению возможностей использования механизма государственно-частного партнерства. Проанализированы особенности применения инструмента диалога между представителями государственного и частного секторов в управлении отраслью туризма Украины при ее реформировании. Доказана необходимость изучения лучших международных практик построения эффективных коммуникаций между публичным и частным партнерами в процессе инвестирования средств в развитие туристической инфраструктуры. Осуществлена оценка возможностей имплементации лучшего международного опыта использования инструментов государственно-частного партнерства в Украине. А также уделено внимание разработке рекомендаций по усовершенствованию системы управления отраслью туризма Украины, в

том числе, с помощью использования инструментов косвенного влияния и стимулирования развития отрасли.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, туристическая услуга, туристические продукты, государственное управление отраслью туризма, устойчивое развитие туризма.

Summary. The article reveals the priority areas for improving public management of tourism development. Implementation of leading public administration tools is justified, among which the possibility of using the mechanism of public-private partnership. The features of using the dialogue tool between representatives of the public and private sectors in managing the tourism industry of Ukraine during its reform are analyzed. The necessity of studying the best international practices of building effective communications between public and private partners in the process of investing in the development of tourism infrastructure is proved. The possibility of implementing the best international experience in using public-private partnership instruments in Ukraine has been assessed. Also, recommendations for improving the management system of the tourism industry in Ukraine, including indirect influence and stimulating tools for the development of the industry has been developed

Keywords: public-private partnership, tourism service, tourism products, public management of the tourism industry, sustainable tourism development.

Постановка проблеми. Туристична галузь України має цілий ряд проблем, що гальмують її розвиток: відсутність цілісної системи державного управління туризмом у регіонах; недостатність методичної, організаційної, інформаційної та матеріальної підтримки суб'єктів підприємництва туристичної галузі з боку держави; невідповідність переважної більшості туристичних закладів міжнародним стандартам; незадовільний стан туристичної, сервісної та інформаційної

інфраструктури в зонах автомобільних доріг та міжнародних транспортних коридорів; недостатня забезпеченість туристичної галузі висококваліфікованими спеціалістами; недосконалість бази даних стосовно об'єктів туристичної сфери. Отже, система управління галуззю туризму України потребує здійснення комплексу організаційних, фінансових, управлінських та інших заходів як складових ефективною реалізації державної політики. Саме завдяки цьому розумінню маємо можливість представити структуру механізмів державного управління галуззю туризму на засадах державно-приватного партнерства (далі – ДПП) у вигляді набору інституціональних і технологічних взаємопов'язаних у своїй дії блоків (комплексних інструментів), що створені виходячи із стратегічних цілей та напрямів України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблеми державно-приватного партнерства, теоретичних та прикладних аспектів відносно розбудови ефективних і результативних відносин державного та приватного секторів у контексті вирішення суспільно важливих проблем в Україні присвячено чимало наукових досліджень українських та зарубіжних учених, а саме Т.Б. Лебеди [1] та І.В. Запатріної [1; 2], Т.І. Єфименко [3], К.В. Павлюк [4], Є.Л. Черевикова [3] та ін., які розглядають державно-приватне партнерство у контексті проблематики державного регулювання економіки. В цьому аспекті представляє неабиякий інтерес вивчення та узагальнення європейського досвіду (як на рівні керівних органів ЄС, так і на рівні рішень національних органів окремих країн) щодо налагодження ефективних механізмів співпраці між публічним та приватним партнером, запровадження практики саморегулювання в галузі, делегування владних повноважень в регуляторній сфері, активізації інвестиційного та інноваційного забезпечення розвитку галузі туризму і курортів.

Водночас необхідно зауважити, що питанням використання новітніх інструментів державного управління, стимулювання налагодження

ефективних комунікацій між публічним та приватним секторами, як дієвого механізму управління галуззю туризму України приділено недостатньо уваги.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). У цьому зв'язку актуалізується необхідність формування рекомендацій щодо реалізації результативної державної політики, спрямованої на підтримку галузі туризму, стимулювання залучення системних інвестицій та інновацій в галузь на засадах державно-приватного партнерства.

Виклад основного матеріалу. У недалекій перспективі основним пріоритетом розвитку галузі туризму за висновками міжнародних експертів є формування єдиного віртуального туристичного ринку, звуження спеціалізації, індивідуалізація надання туристичних послуг, підвищення вимог до їх якості, як наслідок зростаючої конкуренції на світовому ринку. Іноземний туризм є важливою складовою надходжень валюти до країни, тому більшість держав нині проводять політику максимального сприяння розвитку туристичної галузі шляхом пільгового оподаткування, надання безвідсоткових кредитів, державного субсидування оновлення туристичної інфраструктури тощо.

Інноваційний шлях розвитку туристичної галузі України повинен розглядатися не лише в технократичному плані, але і як суспільно-політичний і соціально-економічний процес. У Манільській декларації зі світового туризму відмічається, що «економічна рентабельність туризму, якою б значною вона не була, не може являти собою єдиний критерій визначення сприяння, яке повинні надавати держави цьому виду діяльності. Право на відпустку, можливість для громадянина ознайомитися з тим, що його оточує, посилення його національної свідомості і та солідарність, яка зв'яже його з співгромадянами, почуття приналежності до певної культури і народу є вкрай важливими причинами заохочення його участі в

національному і міжнародному туризмі шляхом доступу до відпусток і подорожей» [1].

Провідні туристичні держави світу інвестують чималі ресурси в програми та проекти розвитку туризму, так, наприклад, Туреччина в розвиток власної туристичної сфери щороку вкладає понад 80 млн. доларів, Греція – близько 120 млн., регіон Аджарія у Грузії витрачає на розбудову та промоцію свого туристичного продукту в середньому 3 млн. доларів щорічно. Для багатьох країн світу і ЄС туризм є важливим чинником міжнародної торгівлі послугами і, відтак, має позитивний вплив на торгівельний баланс країни: так в Іспанії частка надходжень від експорту туристичної послуги складає 25,7%, у Франції - 24,5%, в Австрії - 8,2%, у Швейцарії - 8,0%, в Нідерландах - 8,0%, в середньому серед країн – членів ЄС частка складає 21,2 %. Це співвідношення дає нам уявлення про важливість в'їзного туризму для торгівлі послугами [2].

На противагу цьому, фінансування підтримки розвитку туристичної галузі в Україні вкрай недостатнє. Було внесено зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» та передбачено фінансування Мінекономрозвитку на реалізацію заходів у сфері туризму у розмірі 31 640,00 тис. грн [3]. В Законі України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» [4] на фінансування видатків за програмою «Фінансова підтримка розвитку туризму, створення умов безпеки туристів, розбудови туристичної інфраструктури міжнародних транспортних коридорів та магістралей в Україні» було передбачено 30 486,00 тис. грн, відповідно у 2018 році ці видатки склали 27 886,00 тис. грн. [5], а на 2019 рік заплановано – 17 886,00 тис. грн. [6]. Тобто фінансування туристичної галузі в 2018 році скоротились майже на 10%, а у 2019 році вже на 35%.

За даними Євростату майже в кожній країні витрати на внутрішній туризм вносять значний внесок у розвиток економіка і, отже, є ключовим компонентом TSA (системи сателітних рахунків в туризмі). Він включає

витрати резидентів, подорожуючи в межах своєї країни та витрати, пов'язані з виїздом, але понесені в країні проживання, наприклад тарифи на поїздку за кордон, але сплачуються перевізнику в країні походження або покупку нової валізи перед поїздкою. Базові роки відрізняються, але найбільшу цифру зафіксували у Франції (91,352 мільйони євро у 2014 році або 31% загальних внутрішніх витрат, далі йдуть Нідерланди (51 927 млн. євро у 2014 році) та Іспанія (48 070 млн. євро в 2011 році) [2].

Враховуючи, що внутрішній туризм є більш важливим, ніж в'їзний туризм для багатьох країн, витрати на внутрішній туризм склали високу частку (у середньому 59%) витрат на внутрішній туризм у всіх країнах-учасницях, натомість 41% витрат припадає на в'їзний туризм.

Щоб продемонструвати перспективи розвитку в'їзного та внутрішнього туризму та вплив на показники валового внутрішнього продукту в країну в перспективі. Світова Рада з туризму та подорожей World Travel & Tourism Council (WTTC) [7] у своїй щорічній економічній доповіді у 2018 році, сфера моніторингу якої охоплює 185 країн та 25 регіонів світу, з метою аналізу показників діяльності за 2017 рік, а також розробляючи унікальні 10-річні прогнози щодо потенціалу галузі, зазначає, що в Україні в 2017 р. внутрішні витрати на проїзд становили 66,5% прямих доходів до ВВП від подорожей та туризму проти 33,5% доходів від іноземних відвідувачів (тобто витрат, які понесли іноземні відвідувачі або міжнародні туристські надходження) [7 (рис. 1.).

Водночас, за прогнозами експертів WTTC очікується, що витрати на внутрішні перевезення в 2018 році збільшаться на 6,3% до 92,2 млрд. грн., а в 2028 р. зростуть на 2,2% до 115,0 млрд. грн. При цьому доходи від експорту туристичних послуг від іноземних відвідувачів зросте до 9,8% в 2018 р., що становитиме 48,0 млрд. грн., а протягом наступних десяти років до 2028 р. – зростатиме на 4,5% щорічно, і становитиме 74,7 млрд. грн.

Рис. 1. Структура доходів від туризму та їх вплив на ВВП України, 2017 рік

Джерело: складено автором за даними World Travel & Tourism Council (WTTC) [7]

Також в звіті зазначається, що споживання послуги внутрішнього туризму було найвищим у Швейцарії, Австрії та Нідерландах (всього більше 4000 євро на одного мешканця).

В умовах обмеженості фінансових ресурсів українських підприємств туристичного комплексу особливої актуальності набуває питання пошуку джерел їх фінансування. Для забезпечення діяльності підприємств туристичної галузі можливі різні варіанти фінансування. В даний час передбачаються такі джерела фінансування діяльності підприємств сфери туризму: 1) власні кошти організацій, 2) бюджетні кошти, 3) кошти державних позабюджетних фондів, 4) вільні кошти громадян, 5) позикові кошти, 6) іноземні інвестиції. В умовах значного дефіциту Державного бюджету України в майбутньому слід очікувати продовження незначного фінансування державної політики розвитку туризму, що неадекватно швидко зростаючим потребам індустрії туризму.

При реалізації державної політики підтримки розвитку туризму дуже важлива тісна співпраця органів державної влади з приватним сектором. Іноземний досвід доводить, що ДПП в сфері туризму може стати

ефективним механізмом залучення додаткових фінансових джерел. Фактично, ДПП є формою оптимізації виконання державою своїх обов'язків перед суспільством за допомогою залучення як інститутів державного, так і приватного секторів економіки.

ДПП має багато переваг для застосування в туристичній сфері. Головною перевагою є те, що, з одного боку, багато об'єктів природно-рекреаційного комплексу не можуть бути приватизовані у зв'язку із стратегічною, економічною та соціально-політичною значимістю. Проте, з іншого боку, в державному бюджеті немає достатніх коштів, що дозволили б забезпечити належне функціонування цих об'єктів. Саме для того щоб вирішити цю суперечність, можна успішно використовувати концепцію ДПП, яке виступає альтернативою приватизації стратегічно важливих об'єктів державної власності. Також ДПП дозволяє додатково залучити ресурси та технології, оптимізувати ризики, запобігти виникненню корупційних факторів.

В туристичній галузі механізм ДПП можна використовувати найбільш ефективно, оскільки вітчизняна туристична інфраструктура є дуже зношеною, а реконструкцію чи будівництво нових об'єктів у відносно короткі строки можна здійснити лише при умові залучення приватного капіталу. В Україні розвитку ДПП в сфері туризму перешкоджає, переважно, законодавча неузгодженість відносин між державним та приватним секторами економіки. Фінансування проектів в рамках ДПП може здійснюватися за рахунок фінансових ресурсів приватного партнера; фінансових ресурсів, запозичених в установленому порядку; коштів державного та місцевих бюджетів; інших джерел, не заборонених законодавством.

Державна підтримка здійснення ДПП може надаватися шляхом надання державних гарантій; шляхом фінансування за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів та інших джерел згідно із

загальнодержавними та місцевими програмами або в інших формах, передбачених законом.

Органи державної влади, окрім співпраці з приватним сектором, повинні активно працювати над можливостями залучення фінансових ресурсів міжнародних організацій, що фінансують інвестиційні проекти. Такими організаціями є Європейський інвестиційний банк, Європейський фонд регіонального розвитку, Міжнародна асоціація розвитку (група Світового банку [8]), та інші. Було б доцільно проведення переговорів з міжнародними фінансовими установами щодо можливості відкриття “кредитних ліній” на фінансування пріоритетних проектів туристичної індустрії за прикладом програми фінансові та консультаційної підтримки для представників малого та середнього бізнесу та кредитні лінії від Європейського банку реконструкції та розвитку [9].

Для розвитку системи кредитування в туризмі органами державної та місцевої влади повинні розроблятися різноманітні програми для зниження процентних ставок по банківському кредитуванню підприємств туризму; реалізації проектів отримання кредитів на пільгових умовах для фінансування рекреаційно-туристичних об'єктів, які мають найбільш високий потенціал, зокрема, для будівництва засобів розміщення для потреб соціального туризму, у тому числі в сільській місцевості.

Також на рівні держави необхідно створення спеціального Національного Туристичного Фонду на підтримку туристичної галузі, а також Регіональних Туристичних Фондів із джерелами надходження у вигляді цільових коштів, отриманих за рахунок сплати туристичного збору, коштів міжнародної технічної допомоги, добровільні внески фізичних та юридичних осіб, кошти державного та місцевих бюджетів тощо.

Актуальним також залишається питання запровадження фінансових інструментів підтримки підприємств туристичної галузі. В умовах нестабільності економіки ефективним способом кредитування об'єктів

туристичної інфраструктури може стати іпотечне кредитування, яке є ефективним способом захисту інтересів кредиторів. Одним з ефективних джерел фінансового забезпечення удосконалення матеріально-технічної бази туризму може стати лізинг. Лізинг допоможе вирішити основну задачу туристичного комплексу – експлуатацію основних засобів на безпосереднє придбання яких він не має коштів. Перспективним джерелом фінансування об'єктів туристичної галузі можуть бути фінансові ресурси небанківських фінансово-кредитних установ – страхових компаній, кредитних спілок, недержавних пенсійних фондів та ін. Також, подальшого розвитку в якості джерела інвестування має стати вивчення питання залучення тимчасово вільних коштів державних фондів соціального страхування та пенсійного фонду, які у всьому світі вважаються найбільшими інвесторами у всі сфери економіки. Зважаючи на інвестиційні потреби сфери туризму та потенційні інвестиційні можливості страхових компаній та фондів, необхідно розробити ефективні схеми інвестування на основі використання фінансових інструментів (акцій та облігацій суб'єктів туристичної діяльності). Крім того, частину страхових резервів можна було б спрямувати на мікrokредитування суб'єктів зеленого туризму.

Одним з актуальних механізмів залучення коштів приватних індивідуальних інвесторів в світі є різні моделі спільного інвестування та солідарної участі у інвестиційних проектах, в тому числі в сфері відпочинку та рекреації. Так, в якості прикладів таких проектів можемо назвати: співфінансування за системою «timesharing» (за якою індивідуальний інвестор в результаті отримує в якості інвестиційного результату право володіння та користування туристичною інфраструктурою (апартаменти, гостьовий будинок, кондомініум тощо) на певний визначений період на рік відповідно до розміру інвестиційного внеску), участь у споживчому товаристві (можливість спільно із іншими учасниками товариства здійснювати будівництво об'єктів інфраструктури та мати фінансовий дохід

у вигляді частки від обсягу загального доходу від експлуатації даного об'єкта), створення фондів спільного фінансування певних проектів та заходів в сфері розваг та промоції тощо.

За ініціативи низки міжнародних організацій на території України реалізуються спільні міжнародні проекти з метою збереження довкілля, поглиблення співробітництва, покращення соціально-економічного розвитку потенційно привабливих у туристичному плані регіонів. Так, наприклад в Верховній Раді України зареєстровано законопроект про приєднання до Протоколу про сталий туризм до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат [10].

Таблиця 1

Україна у рейтингу держав світу за показниками «Прямий вплив розвитку туризму на залучення капітальних інвестицій» та «Прямий вплив на зайнятість»

Частка капітальних інвестицій у сфері подорожей та туризму		2017 рік, %	Прямий вплив розвитку туризму на зайнятість населення		2017 рік, %
71	Естонія	7,4	74	Чеська Республіка	4,4
72	Болгарія	7,4	78	Естонія	4,0
108	Угорщина	4,5		У світі	3,8
	У світі	4,5	95	Угорщина	3,5
	У інших державах Європи	4,4	114	Болгарія	2,9
122	Фінляндія	3,8	148	Польща	2,0
129	Чеська Республіка	3,6	150	Фінляндія	2,0
140	Литва	3,2	157	Білорусь	1,9
146	Польща	3,0	160	Литва	1,8
171	Білорусь	2,0		У інших країнах Європи	1,8
172	Російська Федерація	2,0	171	Україна	1,4
175	Україна	1,9	176	Російська Федерація	1,2

Джерело: складено автором за даними UNWTO [11]

Беручи до уваги важливість додаткових джерел фінансування розвитку туризму, створено світовий рейтинг країн, враховуючи показник залучення капітальних інвестицій до галузі подорожей та туризму. Україна,

нажаль, в цьому рейтингу станом на кінець 2017 року посіла 175 місце за показником капітальних вкладень в туристичну сферу та 171 місце за показником «Прямий вплив розвитку туризму на зайнятість населення».

Сьогодні туризм виступає важливою частиною світової економіки. В Україні існують всі передумови для розвитку туристичної сфери. Зручне географічне розташування, сприятливий клімат, різноманітний рельєф, унікальне поєднання природно-рекреаційних ресурсів, культурно-історичної спадщини, розгалуження санаторно-курортної бази – всі ці фактори зумовлюють конкурентні переваги України в пропозиції туристичного продукту. Туристичний потенціал України на сьогодні розкрито не повною мірою, про що свідчить 1,5 – 1,7 % частка туристичної галузі в структурі ВВП країни. Основними перепонами, що перешкоджають розвитку туристичного сектору в Україні, сьогодні виступають переважно чинники управлінського, економічного, екологічного, соціального та культурного характеру.

За даними Світової туристичної організації UNWTO [11] частка України в туристичних потоках Європи становить близько 4 % та близько 0,9 % в загальноєвропейських надходженнях від туристичної діяльності. Така значна розбіжність в структурі натуральних та грошових потоків може свідчити про низьку ефективність української туристичної сфери та низький рівень використання наявних туристичних ресурсів.

Аналіз зарубіжного досвіду реалізації проектів ДПП показав, що ДПП можливо і необхідно в тих галузях, які мають важливе соціальне або культурне значення і є потенційно прибутковими. Одна з таких галузей – туризм (організація подорожувань).

За висновками Світового банку [8] динаміка приватних інвестицій у інфраструктурні проекти на засадах ДПП має позитивний тренд (рис. 2)

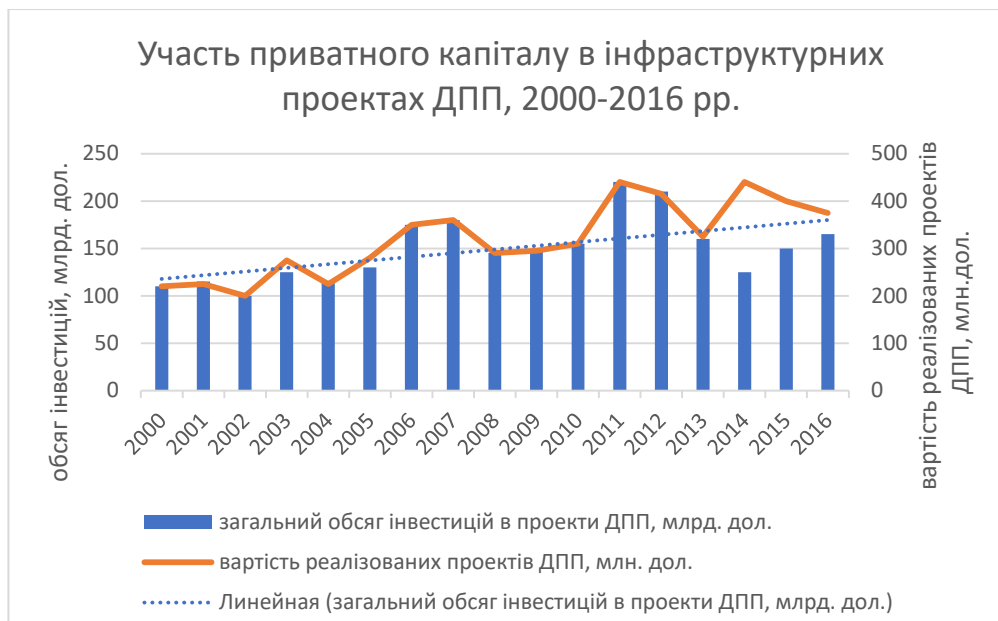

Рис. 2. ДПП в інфраструктурі: тенденції в світі 2000-2016 рр.

Джерело: підготовлено автором за даними Світового банку [8]

Як видно з графіку, частка приватного сектора в інфраструктурі протягом 2000-2016 рр. демонструє в цілому позитивний тренд, досягнувши свого історичного максимуму у 2011-2012 роках майже до 220 млрд. дол., наразі знов відновлює позитивну динаміку.

Середній розмір проектів збільшився з 200 мільйонів доларів у 2002 році до 322 мільйонів доларів у 2013 році, а в 2011 році досягав 420 мільйонів доларів [12]. Це ознака зростаючої тенденції в мегапроектах в інфраструктурі. Однак важливо зазначити, що приватні фінанси забезпечують невелику частину сукупних інвестицій в інфраструктуру в країнах, що розвиваються.

Висновки. Проаналізувавши стан та перспективи функціонування механізму ДПП в галузі туризму в сучасній Україні, можемо сформулювати висновки та рекомендації щодо вдосконалення умов використання інструменту ДПП в рамках фінансово-економічної взаємодії учасників туристичного ринку в Україні, а саме:

1. При реалізації державної політики дуже важлива тісна співпраця органів державної влади з приватним сектором. Іноземний досвід доводить,

що ДПП в сфері туризму може стати ефективним механізмом залучення додаткових фінансових джерел. Фактично, ДПП є формою оптимізації виконання державою своїх обов'язків перед суспільством за допомогою залучення як інститутів державного, так і приватного секторів економіки.

2. Враховуючи стратегічний курс державної політики на децентралізацію державного управління, розвиток сфери туризму має здійснюватися на основі ефективної державної підтримки для розвитку інструментів ДПП у сфері туризму та курортного бізнесу. Підґрунтям для прийняття і здійснення таких заходів має стати розробка цілеспрямованої державної політики в галузі туризму з визначенням пріоритетів її розвитку, а саме: вдосконалення правових засад регулювання відносин у галузі; забезпечення становлення туризму як високорентабельної галузі економіки України, заохочення національних та іноземних інвестицій у розвиток індустрії туризму, створення нових робочих місць; розвиток міжнародного та внутрішнього туризму, зокрема, сільського та екологічного (зеленого); розширення міжнародного співробітництва, утвердження України на світовому туристичному ринку; створення сприятливих для розвитку туризму умов шляхом спрощення та гармонізації податкового, валютного, митного, прикордонного та інших видів регулювання.

3. Потребують подальшого розвитку та широкого використання сучасні інструменти та механізми управління для підвищення рівня довіри, структурування учасників туристичного ринку та створення дієвих і ефективних механізмів комунікації між публічним та приватним партнером, такі як: соціальний діалог, саморегулювання, впровадження системи технічного регулювання, створення туристичних (агротуристичних) кластерів, кооперація, створення професійних об'єднань, спілок, товариств тощо.

В подальшому, потребують дослідження обґрунтування напрямів та важелів удосконалення нормативно-правового забезпечення сталого

розвитку туризму та розробки інноваційно-інвестиційної моделі реформування галузі в Україні на засадах державно-приватного партнерства, яка є каталізатором регіонального та місцевого соціально-економічного зростання, сталого розвитку територій, стимулювання зайнятості та впровадження креативних видів діяльності, у тому числі через використання непрямих інструментів впливу, представляє значний теоретичний, науково-практичний та прикладний інтерес.

Література

1. Манільська декларація зі світового туризму (1980) : прийнята Всесвітньою конференцією з туризму, що проходила у Манілі (Філіпіни) з 27 вересня по 10 жовтня 1980 року // Провове регулювання туристичної діяльності в Україні : зб. норм.-правових актів / за заг. ред. Проф. В.К. Федорченко ; Київ. Ун-т туризму, економіки і права. – К. : Юрінком Інтер, 2002.
2. Tourism Satellite Accounts in Europe 2016. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/7870049/7880233/KS-FT-17-002-EN-N.pdf/1070ebdc-b9e1-4a93-abb8-cecd83d40f68>
3. Закон України «Про державний бюджет України на 2016 рік». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928-19>
4. Закон України «Про державний бюджет України на 2017 рік». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>
5. Закон України «Про державний бюджет України на 2018 рік». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
6. Закон України «Про державний бюджет України на 2019 рік». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19>
7. Економічний вплив туризму 2018 Україна World Travel & Tourism Council (WTTC). URL: <https://www.wttc.org/economic-impact/country-analysis/country-data/>

8. Офіційний сайт Світового. URL: www.worldbank.org
9. Кредитна лінія ЄБРР - EU4Business. URL:
<http://www.eu4business.eu/uk/programme/kredyt-na-liniya-yebr-r-eu4business>
10. Протокол про сталий туризм до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат. URL:
file:///C:/Users/ttymo/Downloads/doc_412684.pdf
11. System of Tourism Statistics. URL: <http://statistics.unwto.org/>
12. World Bank, Private Participation in Infrastructure Projects Database. URL:
<http://ppi.worldbank.org/>

References

1. Maniljska deklaracija zi svitovogho turyzmu (1980) : pryjnjata Vsesvitnjoju konferencijeju z turyzmu, shho prokhodyla u Manili (Filipiny) z 27 veresnja po 10 zhovtnja 1980 roku // Provove reghuljuvannja turystychnoji dijajlnosti v Ukrajinu : zb. norm.-pravovykh aktiv / za zagh. red. Prof. V.K. Fedorchenko; Kyjiv. Un-t turyzmu, ekonomiky i prava. – K. : Jurinkom Inter, 2002.
2. Tourism Satellite Accounts in Europe 2016. URL:
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/7870049/7880233/KS-FT-17-002-EN-N.pdf/1070ebdc-b9e1-4a93-abb8-cecd83d40f68>
3. The Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2016». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928-19>
4. The Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2017». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>
5. The Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2018». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
6. The Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2019». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19>

7. World Travel & Tourism Council Report Ukraine 2018 (WTTC). URL:
<https://www.wttc.org/economic-impact/country-analysis/country-data/>
8. World Bank. URL: www.worldbank.org
9. EBRD - EU4Business. URL:
<http://www.eu4business.eu/uk/programme/kredyt-na-liniya-yebrr-eu4business>
10. Protokol pro stalij turizm do Ramkovoji konvenciji pro okhoronu ta stalij rozvytok Karpat. URL: file:///C:/Users/ttymo/Downloads/doc_412684.pdf
11. System of Tourism Statistics. URL: <http://statistics.unwto.org/>
12. World Bank, Private Participation in Infrastructure Projects Database. URL:
<http://ppi.worldbank.org/>

Стаття надійшла до редакції 01.07.2019